

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 1/12
Λουξεμβούργο, 17 Ιανουαρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση C-347/10
A. Salemink κατά Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut
werknemersverzekeringen

Οι εργαζόμενοι οι οποίοι απασχολούνται επί εξέδρας αντλήσεως φυσικού αερίου στη θάλασσα, και συγκεκριμένα στην παρακείμενη κράτους μέλους υφαλοκρηπίδα, υπόκεινται κατ' αρχήν στο δίκαιο της Ενώσεως

Πράγματι, η εκτελεσθείσα επί εξέδρας εξορύξεως εργασία, στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εξερευνησεως και/ή εκμεταλλεύσεως των φυσικών πόρων, πρέπει να θεωρείται, για τους σκοπούς εφαρμογής του δικαίου της Ενώσεως, ως εκτελεσθείσα στο έδαφος του κράτους αυτού

Ο ολλανδικής ιθαγενείας A. Salemink εργάστηκε από το 1996 ως νοσοκόμος και ως νοσοκόμος ακτινολογικού εργαστηρίου επί εξέδρας αντλήσεως φυσικού αερίου της εταιρίας Nederlandse Aardolie Maatschappij. Η εξέδρα αυτή κείται εκτός της ολλανδικής αιγιαλίτιδας ζώνης, επί της παρακείμενης των Κάτω Χωρών υφαλοκρηπίδας, και σε απόσταση 80 περίπου km από την ολλανδική ακτή.

Ο A. Salemink, ο οποίος κατοικούσε στις Κάτω Χώρες, μετέφερε την κατοικία του στην Ισπανία στις 10 Σεπτεμβρίου 2004. Πριν από την αναχώρησή του για την Ισπανία, ο A. Salemink ήταν ασφαλισμένος υποχρεωτικώς σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία περί κοινωνικής ασφάλισης, η οποία προβλέπει ότι όποιος ασκεί την εργασία εκτός των Κάτω Χωρών δεν θεωρείται ως μισθωτός εργαζόμενος, εκτός κι αν κατοικεί στις Κάτω Χώρες και ο εργοδότης του κατοικεί επίσης ή είναι εγκατεστημένος στο εν λόγω κράτος. Λόγω της μετοικίσεώς του στην Ισπανία, ο A. Salemink δεν πληρούσε πλέον την ανωτέρω προϋπόθεση κατοικίας, οπότε και έπαυσε να είναι ασφαλισμένος υποχρεωτικώς, ιδίως κατά της ανικανότητας προς εργασία.

Αφού δήλωσε την ασθένειά του στις 24 Οκτωβρίου 2006, ο A. Salemink ζήτησε στις 11 Σεπτεμβρίου 2007 επίδομα λόγω ανικανότητας προς εργασία σύμφωνα με τον ολλανδικό νόμο περί εργασίας και εισοδήματος αναλόγως της ικανότητας προς εργασία, και τούτο από τις 24 Οκτωβρίου 2008.

Το εν λόγω αίτημα απορρίφθηκε από το Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Ίδρυμα διαχειρίσεως των ασφαλίσεων για μισθωτούς) με το αιτιολογικό ότι ο A. Salemink, μετά τη μετοίκησή του στην Ισπανία, έπαυσε να είναι πλέον ασφαλισμένος υποχρεωτικώς (από τις 10 Σεπτεμβρίου 2004), οπότε αδυνατούσε να αξιώνει τη λήψη επιδόματος λόγω ανικανότητος προς εργασία.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Rechtbank Amsterdam (Πρωτοδικείο του Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) ερωτά το Δικαστήριο αν προσκρούει στο δίκαιο της Ενώσεως το ότι ένας εργαζόμενος, ο οποίος ασκεί τις επαγγελματικές δραστηριότητές του επί σταθερής εγκαταστάσεως κείμενης επί της παρακείμενης κράτους μέλους υφαλοκρηπίδας, δεν είναι υποχρεωτικώς ασφαλισμένος εντός του εν λόγω κράτους μέλους δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας περί κοινωνικών ασφαλίσεων με το αιτιολογικό απλώς και μόνο ότι δεν κατοικεί εντός αυτού αλλά εντός άλλου κράτους μέλους.

Το Δικαστήριο εξετάζει κατ' αρχάς αν το δίκαιο της Ενώσεως εφαρμόζεται στην περίπτωση του A. Salemink. Συναφώς, υπενθυμίζει ότι, όπως προκύπτει από το διεθνές δίκαιο της θάλασσας¹, το

¹ Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, η οποία υπογράφηκε στο Montego Bay (Ιαμαϊκή) στις 10 Δεκεμβρίου 1982, τέθηκε σε ισχύ στις 16 Νοεμβρίου 1994, επικυρώθηκε από το Βασίλειο των Κάτω Χωρών στις 28 Ιουνίου 1996 και εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 98/392/EK του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1998 (ΕΕ L 179, σ. 1)

παράκτιο κράτος ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα επί της υφαλοκρηπίδας για τους σκοπούς της εξερευνησέως της και της εκμεταλλεύσεως των φυσικών πόρων της. Τα δικαιώματα αυτά είναι αποκλειστικά υπό την έννοια ότι, αν το παράκτιο κράτος δεν εξερευνά την υφαλοκρηπίδα ή δεν εκμεταλλεύεται τους φυσικούς πόρους της, ουδείς δύναται να αναλαμβάνει παρόμοιες δραστηριότητες χωρίς τη ρητή συναίνεσή του. Όσον αφορά τις τεχνητές νήσους, τις εγκαταστάσεις και τις κατασκευές επί της υφαλοκρηπίδας, το παράκτιο κράτος έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να προχωρεί στην κατασκευή τους, να επιτρέπει και να ρυθμίζει νομοθετικώς την κατασκευή, εκμετάλλευση και χρήση τους. Το κράτος μέλος έχει αποκλειστική δικαιοδοσία επί των εν λόγω τεχνητών νήσων, εγκαταστάσεων και κατασκευών.

Αφής στιγμής η παρακείμενη κράτους μέλους υφαλοκρηπίδα εμπίπτει στην, αν και λειτουργική και περιορισμένη, κυριαρχία του, εργασία εκτελεσθείσα επί σταθερών ή πλωτών εγκαταστάσεων επί της εν λόγω υφαλοκρηπίδας στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εξερευνησέως και/ή εκμεταλλεύσεως των φυσικών πόρων πρέπει να θεωρείται, για την εφαρμογή του δικαίου της Ενώσεως, ως εκτελεσθείσα επί του εδάφους του εν λόγω κράτους.

Με δεδομένη την εφαρμογή του δικαίου της Ενώσεως, το Δικαστήριο εξετάζει ακολούθως αν το δίκαιο της Ενώσεως αντιτίθεται στο να αποκλείεται από το καθεστώς υποχρεωτικής ασφάλισεως ένα πρόσωπο ευρισκόμενο στην κατάσταση του A. Salemink λόγω της μεταφοράς της κατοικίας του στην Ισπανία.

Συναφώς, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι εναπόκειται στην νομοθεσία κάθε κράτους μέλους να καθορίζει τις προϋποθέσεις του υποστατού του δικαιώματος ή της υποχρεώσεως υπαγωγής σε σύστημα κοινωνικής ασφάλισεως ή σε κάποιον κλάδο ενός τέτοιου συστήματος. Ναι μεν τα κράτη μέλη διατηρούν την αρμοδιότητά τους να ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις εφαρμογής στα συστήματά τους κοινωνικής ασφάλισεως, πλην όμως οφείλουν, κατά την άσκηση της ανωτέρω αρμοδιότητος, να τηρούν το δίκαιο της Ενώσεως. Αφενός, οι εν λόγω προϋποθέσεις δεν δύναται να έχουν ως αποτέλεσμα το να αποκλείουν από το πεδίο εφαρμογής μιας εθνικής νομοθεσίας τα πρόσωπα επί των οποίων η ίδια αυτή νομοθεσία έχει εφαρμογή δυνάμει του δικαίου της Ενώσεως. Αφετέρου, τα συστήματα υποχρεωτικής κοινωνικής ασφάλισεως πρέπει να είναι συμβατά προς τις αφορώσες την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων διατάξεις.

Το δίκαιο της Ενώσεως² προβλέπει ρητώς ότι ο ασκών μισθωτή δραστηριότητα στο έδαφος κράτους μέλους υπάγεται στη νομοθεσία του κράτους αυτού «ακόμη και αν κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους». Το δίκαιο αυτό θα παραβιαζόταν αν η επιβαλλόμενη από τη νομοθεσία κράτους μέλους προϋπόθεση κατοικίας στο έδαφος όπου ασκείται η εν λόγω μισθωτή δραστηριότητα, για τους σκοπούς της υπαγωγής στο σύστημα ασφάλισεως που αυτή προβλέπει, καταλάμβανε τα εργαζόμενα επί του εδάφους του εν λόγω κράτους μέλους αλλά κατοικούντα σε άλλο κράτος μέλος πρόσωπα. Όσον αφορά τα εν λόγω πρόσωπα, το δίκαιο της Ενώσεως έχει ως συνέπεια να υποκαθιστά στην προϋπόθεση κατοικίας την προϋπόθεση η οποία βασίζεται στην άσκηση της μισθωτής δραστηριότητας στο έδαφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Υπό την έννοια αυτή, αντίκειται στο δίκαιο της Ενώσεως εθνική νομοθεσία βασιζόμενη στο κριτήριο της κατοικίας για τον προσδιορισμό του αν ο ασκών τη δραστηριότητά του επί εξέδρας αντήσεως φυσικού αερίου κείμενης επί της παρακείμενης κράτους μέλους υφαλοκρηπίδας εργαζόμενος θα μπορεί ή όχι να επωφελείται μιας υποχρεωτικής ασφάλισεως στο εν λόγω κράτος.

Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μια τέτοια εθνική νομοθεσία περιάγει τους μη κατοικούντες εργαζομένους, όπως είναι ο A. Salemink, σε κατάσταση λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη των κατοικούντων εργαζομένων υπό το πρίσμα της υπαγωγής τους σε κοινωνική ασφάλιση στις Κάτω Χώρες και, ως εκ τούτου, θίγει την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας την οποία εγγυάται το δίκαιο της Ενώσεως.

² Κανονισμός (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισεως στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και ενημερώθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1606/98, του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998 (ΕΕ ειδ. έκδ. 05/001, σ. 73) άρθρο 13, παράγραφος 2, στοιχείο α'.

Κατόπιν αυτού, το Δικαστήριο απαντά ότι προσκρούει στο δίκαιο της Ενώσεως το να μην ασφαρίζεται υποχρεωτικώς εργαζόμενος ασκών τις επαγγελματικές δραστηριότητές του επί σταθερής εγκαταστάσεως επί της παρακείμενης κράτους μέλους υφαλοκρηπίδας εντός του εν λόγω κράτους μέλους δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας περί κοινωνικών ασφαλίσεων, με το αιτιολογικό απλώς και μόνον ότι δεν κατοικεί εντός του κράτους αυτού αλλά εντός άλλου κράτους μέλους.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582